

Standardisera årskontroller för patienter med ischemisk hjärtsjukdom

Bakgrund

Ischemisk hjärtsjukdom är en av våra stora folksjukdomar. Hos patienter med en kronisk ischemisk hjärtsjukdom är sekundärprofylax av stor vikt. Regelbundna årskontroller är ett sätt att fånga upp och tidigt korrigera kända riskfaktorer för att på så sätt minska sjukdomsburden och för tidig död.

Övergripande mål

Målet är att nå alla listade patienter över 65 år och med diagnosen kronisk ischemisk hjärtsjukdom för regelbundna kontroller. Efter första bedömning av läkare sker kontroll varje eller vartannat år. Målet är dessutom att införa ett standardiserat provtagningspaket som tas innan årskontrollen.

Med ett kallelsesystem och standardiserat provtagningspaket ökar möjligheten till god sekundärprofylax. Genom att provsvar finns klara till årsbesöket kan patienterna få tydliga besked kring exempelvis läkemedelsändringar, och administrationen med uppföljande telefonsamtal och brev minskar.

Testperioden är 1 april till 30 november 2022 och innefattar patienter över 65 år som har diagnosen I25, *kronisk ischemisk hjärtsjukdom*. Det finns en stor samsjuklighet med diagnoserna diabetes typ 2, hypertoni och hjärtsvikt, diagnoser som även de är viktiga att följa, varför en eventuell komorbiditet kommer noteras och prover för detta kommer att läggas till vid provtagningen. Även för de med en samtidig hypotyreosdiagnos kommer prover att tas.

Nuläge

Totalt finns 102 patienter över 65 år med diagnosen I25, kronisk ischemisk hjärtsjukdom, listade på Bra Liv Rydaholm vårdcentral. Idag står cirka 10 av dessa på kallelselista för årskontroll. Övriga patienter får själva boka tid för sina kontroller. År 2021 var 42 av patienterna i denna grupp på årskontroll. 2 år bakåt i tiden (2020+21) var totalt 60 patienter, ca 60% på en årskontroll.

Hos de 42 patienter som var på en årskontroll år 2021 varierade provtagningen. 60% lämnade en blodstatus, 79% elstatus alternativt kreatinin + kalium. 33% glukos. 15% lipidstatus och U-albumin/kreatininkvot togs på enbart 2 patienter. EKG togs på 40%.

Under 2021 skickades totalt 543 brev till patienter.

Analys av nuläge

På Bra Liv Rydaholm vårdcentral är rutinen att patienter själva bokar tid för årskontroller. Rekommendationen är att patienterna bokar en årskontroll när det är dags för receptförnyelse, för att på så sätt få kontroller med jämna intervall. Men alla patienter följer inte detta och intervallen mellan årskontrollerna kan därför variera kraftigt.

Trots att enbart ett fåtal står på kallelselista för årskontroll var det ändå cirka 40 % av patienterna med ischemisk hjärtsjukdom i den tänkta åldersgruppen som var på årskontroll under 2021. Utöver dessa finns en grupp som har regelbunden kontakt med sin läkare av andra anledningar och får uppföljning även för kronisk ischemisk hjärtsjukdom, även om kontaktorsaken varit en annan. Men det finns ett antal patienter som inte varit på besök med övergripande kontroll av riskfaktorer på många år och denna grupp hoppas vi kunna fånga upp genom kallelsor för årskontroll.

Provtagning sker i dag i samband med årskontrollen, och vilka prover som tas bestäms av behandlande läkare och provtagningen varierar därför. Många andra vårdcentraler i regionen har standardiserade prover inför kontrollerna, för att fånga upp kända riskfaktorer. Att det inte finns provsvar i samband med besöket gör att patienter inte alltid kan få konkreta besked kring ex insättning av nya läkemedel, läkemedelsjusteringar eller behov av vidare utredning. Detta får istället följas upp efter besöket med telefonsamtal och brev, vilket leder till mer administration.

Prioriterade förändringar som ska testas

- Identifiera patienter över 65 med diagnosen ischemisk hjärtsjukdom och eventuell komorbiditet med sjukdomarna Diabetes mellitus typ 2, hypertoni och hypotyreos noteras.
- Patienterna läggs in på kallelselista, med notering I25 (+ eventuella tilläggs-koder för ovan nämnd samsjuklighet). Kallelsor med jämn spridning över året.
- Kallelse för årskontroll lämnas av sköterska till undersköterskor på labb som lägger in provtagningsunderlag enligt lista kopplad till diagnoskoder.
- Den standardiserade provtagningen bygger på det provtagningspaket som används på bland annat vårdcentralerna Bra Liv Vrån och Bra Liv Väster på denna patientgrupp: Blodstatus, kreatinin, kalium, glukos, u-albumin/kreatininkvot samt var 3:e år lipidstatus på de under 70 år. Årligt EKG på alla. Vid diagnosen E11 tas även årligen HbA1c samt på de under 80 en u-albumin kreatininkvot. Vart tredje år kobalamin och TSH. Om samtidig hypertoni tas u- albumin/kreatininkvot var tredje år på de under 70. Om hypotyreos årligt TSH.
- Bokningsunderlag för årskontroll I25 (+ eventuell aktuell samsjuklighet) om ett alternativt två år med enbart provtagning året däremellan, dikteras av läkare i samband med besöket.
- EKG tas av undersköterska vid besöket, innan patienten träffar läkare.

Analys av resultat

De testade förändringarna kopplat till det övergripande målet

En positiv effekt är att patienten kan få provsvar vid besöket och åtgärder kan sättas in. En annan är att det frigör tid för administratörer med brevskrivning, posthantering m.m. som i sin tur även bidrar till en miljöbesparing.

I början av 2022 hade 102 patienter listade på Bra Liv Rydaholm vårdcentral diagnosen I25. För att få en jämn spridning av årskontroller delades de upp månadsvis beroende på när de senaste hade kontakt med vården alternativt förnyade recept. Boende på SÄBO får sina årliga kontroller och detta håller kommunens sjuksköterskor koll på. De patienter vi har på kallelselista började vi kalla i april månad med uppehåll under sommarmånaderna. En del hade nyligen varit på besök och där har bokningsunderlag gjorts för att få in dem i rullorna.

En negativ effekt ur både besök och miljöperspektiv är att patienten får komma 2 gånger, först för provtagning och sedan för besök. En del patienter har 10 mil fram och tillbaka och då blir det ingen besparing förutom brevet med provsvar.

I kallelsen till patienten följde ett brev:

Hej!

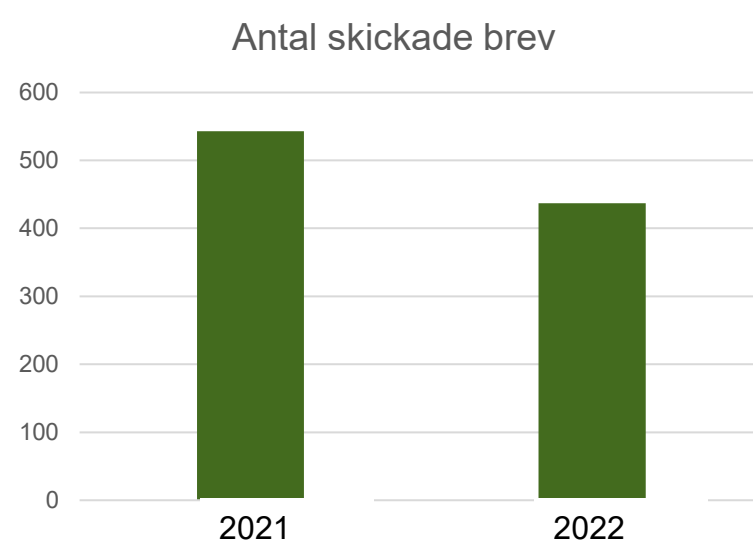
Du som får denna kallelse har sedan tidigare fått diagnosen kronisk ischemisk hjärtsjukdom. Vi inför nu årskontroller för er som har denna diagnos och kan därmed arbeta mer förebyggande med din hälsa.

Cirka en vecka före ditt inbokade läkarbesök ska du lämna prover på vårdcentralen (eller annat laboratorium), då finns provsvaren klara till årskontrollen.

Tiden för provtagning får du boka själv.

Har du frågor eller behöver ändra tid är du välkommen att höra av dig.

I november 2022 hade 47 patienter hunnit kallas. 16 av dem tackade nej efter kallelse eller bor på SÄBO. Resterande stod kvar för kallelse i december 2022 – mars 2023. Av de 47 som kallats för årskontroll kom 31 stycken. 87% av dessa har lämnat blodstatus och elstatus under 2022. EKG:n från 2022 finns på 62 patienter i gruppen I25.

Figur 1. Antalet brev till patienter minskade med 20%. Från 543 st år 2021 till 437 st år 2022.

Sammanfattning

De allra flesta av de patienter som kallats för årskontroll har tackat ja. Dock är det ett antal som inte hamnat på kallelselista för en ny kontroll igen under 2023. Detta skulle kunna bero på att läkarna ännu inte fått in rutinen att diktera in bokningsunderlag. Att boka tid för årskontroll har tidigare varit patienternas ansvar.

Det finns EKG från 2022 taget på fler patienter än antalet som varit på årskontroll och det går inte att säga hur många EKG som tagits i samband med årskontroller. Men antalet som lämnat blodstatus och elstatus har ökat, vilket pekar på den standardiserade provtagningen inför besöket gett effekt.

En uppfattning på vårdcentralen är att den standardiserade provtagningen anpassad efter diagnoser inte fungerat helt ut. Prover kopplade till I25 har i de allra flesta fall tagits men tilläggsdiagnoserna har fallit bort, vilket lett till dubbel provtagning för vissa patienter. Det minskade antalet brev pekar på att den administrativa bördan har minskat och där kan provtagning inför besöket spela en viss roll.

Vårdcentralerna Bra Liv
Region Jönköpings län

Bra Liv Rydaholm vårdcentral 2023

Myrica Nelzén ST läkare, Martin Malmerfors distriktsläkare,
Lotta Andersson undersköterska och Eva Johansson enhetschef